

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Iu. Potînga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

07 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Igor Sucioveanu, reprezentat de către avocatul Oleg Vrabii,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Sucioveanu împotriva Societății cu răspundere limitată „Zambara” cu privire la încasarea penalității și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Zambara”, reprezentată de către avocatul Anatolie Bruma, a fost casată integral hotărârea din 03 octombrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

constată:

La 23 octombrie 2017 Igor Sucioveanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Zambara” cu privire la încasarea penalității și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 28 aprilie 2017 s-a prezentat la sediul SRL „Zambara” SRL pentru a încheia un contract sinalagmatic liber exprimat privind transcrierea certificatului de naștere întocmit în Republica Moldova la Primăria sectorului 1 București.

A menționat că, în urma solicitării serviciului i-a fost eliberat un bon de comandă, în care a fost indicat termenul de executare a obligației asumate - transcrierea certificatului de naștere de 60 zile, cu mențiunea că, termenul poate avea o eroare de plus/minus 15 zile, adică executarea contractuală asumată cu privire la termenul maxim fiind de 75 de zile lucrătoare. Astfel, data scadentă de executare a obligației asumate este: scadența anticipată (termen minim) - 04 iulie 2017 (45 zile); scadența (executarea în termen) - 25 iulie 2017 (60 zile), pe când termenul maxim scadent - 15 august 2017 (75 zile).

A susținut că, în bonul de comandă pârâtul a făcut o mențiune că, actul juridic respectiv „nu exprimă un contract”, fapt absolut eronat interpretat, având în vedere prevederile art. 666 alin. (1) din Codul civil, care reglementează că, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc,

se modifică sau se sting raporturi juridice, astfel, fiind evident faptul unui raport juridic bine determinat cu toate consecințele prevăzute de lege în caz de neîndeplinire sau executare tardivă a obligației asumate.

A afirmat că, analizând forma contractului, dacă pentru valabilitatea contractului părțile au prevăzut o anumită formă, contractul se consideră încheiat în momentul îndeplinirii condiției de formă, fapt ce reiese din bonul de comandă contrasemnat de ambele părți, mai mult ca atât, obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură (art. 970 alin. (2) din Codul civil), iar plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor (art. 971 alin. (1) din Codul civil).

A notat că, termenul de executare a obligației de transcriere a certificatului de naștere de către SRL „Zambara” a expirat și, drept consecință, s-a adresat telefonic, cât și personal la sediul pârâtului, însă de fiecare dată a fost ignorat, comunicându-se să aștepte.

A relevat că, neprimind nici un răspuns, s-a adresat direct la Registratura Generală - Primăria Sectorului 1 București cu o cerere privind data limită a soluționării transcrierii certificatului de naștere eliberat în Republica Moldova, la care a primit răspuns, prin care a fost informat că, Direcția publică de evidență a persoanelor și stare civilă a Sectorului 1 a efectuat verificări, însă nu s-a găsit înregistrată o asemenea cerere cu asemenea persoană, ceea ce a creat bănuiele privind executarea obligației asumate de către pârât în calitate de prestator.

A declarat că, ulterior, de nenumărate ori s-a adresat personal, cât și contactând telefonic pârâtul, formulând și o cerere scrisă în acest sens privind prezentarea și eliberarea de către prestatorul de servicii a dovezii privind înregistrarea cererii la București, drept de care dispune indiscutabil beneficiarul raportului juridic, însă la cererea scrisă nu a primit răspuns.

A relatat că, la 27 septembrie 2017 s-a adresat cu o petiție repetată la Registratura Generală - Primăria Sectorului 1 București, prin care a solicitat verificarea minuțioasă în toate evidențele, pe care le deține Direcția publică de evidență a persoanelor și stare civilă a Sectorului 1, privind existența sau inexistența înregistrării pe numele său a cererii de transcriere a certificatului de naștere, fiind atașate ca anexă documente confirmative privind identitatea sa.

A invocat că, la 06 octombrie 2017 a primit răspunsul nr. 351227 din 03 octombrie 2017, prin care i-a fost comunicat că, s-au făcut verificări în toate evidențele pe care le deține și până la 03 octombrie 2017 nu s-a depus cerere de transcriere pe numele său, fapt care nu a pus la îndoială exercitarea cu rea-credință a obligației asumate de către pârât.

A subliniat că, din 28 aprilie 2017 și până la 03 octombrie 2017 pârâtul nu a efectuat nimic în vederea executării obligației asumate.

A menționat că, având în vedere răspunsul Direcției publice de evidență a persoanelor și stare civilă a Sectorului 1 București, la 06 octombrie 2017 a solicitat prin cerere pârâtului returnarea actelor originale preluate conform bonului de comandă.

A susținut că, la solicitarea înregistrării cererii, a primit refuz, motivând refuzul prin faptul că, pârâtul nu deține registru de reclamații, cererea fiind expediată cu aviz de recepție.

A afirmat că, la 13 octombrie 2017 a recepționat unicul răspuns, prin care pârâtul a menționat că, la 10 octombrie 2017 actele sale au fost retrase, ceea ce era în contradictoriu cu răspunsul oficial, prin care Direcția Publică de Evidență a Persoanelor și Stare Civilă a Sectorului 1 a confirmat faptul că, nu a fost depusă cerere de transcriere.

A notat că, nefiind angajat în câmpul muncii, neavând studii de specialitate, având și o situație financiară precară, a dorit perfectarea actelor românești pentru a putea munci în Europa.

A considerat că, pârâtul i-a cauzat suferințe psihico-emoționale și trebuie să-i achite suma de 20 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

A invocat că, conform art. 21 din Legea privind protecția consumatorului, prestatorul achită consumatorului pentru fiecare zi (oră, dacă termenul a fost stabilit în ore) depășită o penalitate în mărime de 10% din prețul serviciului. Având cererea de restituire a documentelor din 06 octombrie 2017, care este și momentul rezilierii contractului și, respectiv, efectuând calculul, penalitatea constituie 468 de euro, ceea ce la 06 octombrie 2017, conform cursului Băncii Naționale a Moldovei, constituia 9653,81 de lei.

A solicitat încasarea din contul pârâtului a sumei de 20 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, a penalității în sumă de 9653,81 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2 000 de lei.

Prin hotărârea din 03 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, acțiunea depusă de către Igor Sucioveanu a fost admisă parțial și au fost încasate din contul SRL „Zambara” în beneficiul lui Igor Sucioveanu suma de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, penalitatea de întârziere în sumă de 9653,81 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost încasată din contul SRL „Zambara” în beneficiul statului taxa de stat restantă pentru pretenția cu caracter patrimonial și nepatrimonial în sumă de 389,61 de lei.

La 02 noiembrie 2019 SRL „Zambara”, reprezentată de către avocatul Anatolie Bruma, a declarat apel nemotivat, iar la 05 martie 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către SRL „Zambara”, reprezentată de către avocatul Anatolie Bruma, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către Igor Sucioveanu a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel a reținut că, din interpretarea clauzelor contractuale, efectuată prin prisma art. 725 din Cod civil, rezultă că, conform bonului de comandă din 28 aprilie 2017, SRL „Zambara”, în calitate de curier, s-a obligat să transmită avocatului Zamfir Frunză, care deține programările legale pentru depunerea actelor următoarele acte: certificatul de naștere moldovenesc și dovada cetățeniei românești pentru efectuarea transcrierii certificatului de naștere eliberat în Republica Moldova la Primăria sectorului 1 București. Tot din bonul de comandă datat cu 28 aprilie 2017 rezultă că, SRL „Zambara” este partenerul de contract al avocatului ce deține programările. Taxa totală pentru un act transcris este de 90 de euro, din această sumă

10 euro /act în MDL se achită SRL „Zambara” conform cursului Băncii Naționale a Moldovei pentru curierarea actelor, pentru care se eliberează bon de casă, iar restul sumei se sigilează în plic special și este curierată avocatului. Achitarea se face la sfârșit.

Totodată, instanța de apel a reținut că, prima instanță, în motivarea soluției de admitere parțială a acțiunii, a conchis că, SRL „Zambara” nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale ce ține de prestarea serviciului de transcriere a actelor de stare civilă și, anume, nu a efectuat transcrierea actului de stare civilă eliberat în Republica Moldova la Primăria Sectorului 1 București, România, însă această concluzie este eronată, or, apelantul SRL „Zambara” nu este autoritate competentă de a efectua transcrierea actelor de stare civilă, aceasta fiind de competența exclusivă a autorităților statului român, termenul de efectuare a serviciului respectiv fiind stabilit de aceeași autoritate.

Instanța de apel a relevat că, conform bonului de comandă semnat de către părți la 28 aprilie 2017, SRL „Zambara” urma să efectueze doar curierarea actelor, ce urmau a fi transcrise, pentru care serviciu și urma a fi remunerat, însă transcrierea actelor urma a fi efectuată de către organele competente ale statului român, prin intermediul avocatului Zamfir Frunză. Mai mult ca atât, s-a constatat cu certitudine că, SRL „Zambara” a îndeplinit obligațiunea de curierare a actelor depuse de către Igor Sucioreanu, fapt care se dovedește memoriu semnat de către avocatul în Baroul București, Aurelia-Andreea Zamfir la 30 ianuarie 2018 (f. d. 58-61), actele fiind primite de către avocat la 05 mai 2017, prima programare pe numele lui Igor Sucioreanu la Primăria Timișoara fiind pentru 06 iunie 2017, ulterior, la 22 august 2017 au fost depuse actele pentru transcrierea actului, data de ridicare a actelor fiind stabilită la 26 octombrie 2017.

Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat că, în final, însăși Igor Sucioreanu, la 06 octombrie 2017, a solicitat prin cerere returnarea actelor originale depuse pentru transcriere, fiind întrerupt procesul de transcriere a actelor. Corespunzător, nu-i poate fi imputată SRL „Zambara” depășirea termenului cu privire la transcrierea actelor, aceasta având doar obligația de curierare a actelor ce urmau a fi transcrise și nicidecum efectuarea propriu-zisă a transcrierii actelor.

În consecință, în circumstanțele în care SRL „Zambara” nu avea careva competențe și obligații în transcrierea actelor, instanța de apel a conchis că, este neîntemeiată pretenția cu privire la încasarea penalității de întârziere în mărime de 9653,81 de lei, or, lipsește temeiul legal de încasare a penalității.

Cu referire la repararea prejudiciului moral, instanța de apel a reținut că, în circumstanțele în care a fost respinsă ca neîntemeiată pretenția cu privire la încasarea penalității, urmează a fi respinsă și pretenția intimatului cu privire la repararea prejudiciului moral.

La 11 septembrie 2020 Igor Sucioreanu, reprezentat de către avocatul Oleg Vrabii, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, cu încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de asistență juridică suportate în instanța de apel în sumă de 1000 de lei.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată.

A menționat că, în bonul de comandă din 28 aprilie 2017 a fost indicat termenul de executare a obligației asumate de către intimat - transcrierea certificatului de naștere de 60 zile, cu mențiunea că, termenul poate avea o eroare de plus/minus 15 zile, adică executarea contractuală asumată cu privire la termenul maxim fiind de 75 de zile lucrătoare. Astfel, data scadentă de executare a obligației asumate, ținând cont de termenul maxim scadent, era 15 august 2017 (75 zile).

A susținut că, în ședința de judecată SRL „Zambara” a prezentat un înscris, prin care a confirmat suplimentar faptul neexecutării obligației contractuale asumate, astfel încât data și ora programării preconizate era 23 august 2017, între orele 13.00-15.00.

A afirmat că, abia programarea incertă a fost făcută cu opt zile peste termenul executării obligației asumate de iure, adică după expirarea termenului scadent de executare a obligației.

A relevat că, chiar și programarea făcută peste termenul contractului este vădit și intenționat greșită și, anume, numele și prenumele beneficiarului fiind Igor Sucioveanu, însă programarea a fost făcută pe numele Igor Suceoveanu.

A declarat că, cea mai concludentă și pertinentă probă, care exclude orice dubiu privind neexecutarea obligației contractuale de către intimat este răspunsul din 03 octombrie 2017, prin care Direcția publică de evidență a persoanelor și stare civilă a Sectorului 1 București i-a comunicat că, s-au făcut verificări în toate evidențele pe care le deține și până la 03 octombrie 2017 nu s-a depus cerere de transcriere pe numele lui Igor Sucioveanu, fapt care nu a pus la îndoială exercitarea cu rea-credință a obligației asumate de către intimat (f. d. 15).

A notat că, în speță este evidentă existența unui raport juridic bine determinat cu toate consecințele prevăzute de lege în caz de neexecutare sau executare tardivă a obligației asumate și, analizând forma contractului, dacă pentru valabilitatea contractului părțile au prevăzut o anumită formă, contractul se consideră încheiat în momentul îndeplinirii condiției de formă, fapt ce reiese din bonul de comandă contrasemnat de ambele părți, mai mult ca atât, obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură (art. 970 alin. (2) din Codul civil), iar plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor (art. 971 alin. (1) din Codul civil).

A considerat că, în speță sunt întrunite toate elementele răspunderii contractuale pentru prejudiciile cauzate și, anume, existența unui contract valabil între SRL „Zambara” și Igor Sucioveanu, existența unei fapte ilicite din partea SRL „Zambara”, care constă în întârzierea/neexecutarea prestării serviciului, existența unui prejudiciu moral, prezența raportului de cauzalitate dintre fapta subiectului economic și prejudiciu, prezența culpei subiectului economic SRL „Zambara”, care a comis fapta ilicită.

Prin notificarea din 07 decembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței, însă ultimul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință (f. d. 163).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților la proces copia deciziei contestate la 10 iulie 2020 (f. d. 151).

Astfel, recursul declarat la 11 septembrie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Igor Sucioveanu, reprezentat de către avocatul Oleg Vrabii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural

de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Igor Sucioveanu, reprezentat de către avocatul Oleg Vrabii, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Igor Sucioveanu, reprezentat de către avocatul Oleg Vrabii, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Igor Sucioveanu, reprezentat de către avocatul Oleg Vrabii, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic